

Kirkollishallituksen istunto 15.3.2022

Pöytäkirja

Aika: 15.3.2022 klo 13.00-14.30
Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**,
apulaispiispa **Sergei**, kirkkoherra **Markku Salminen**, nunna **Elisabet**, **Matti Tolvanen**
Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**,
kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**
Sihteeri: Asta Hyttinen
Este: Marko Patronen
Anna-Katriina Salmikangas
Jarmo Ihalainen

***

Palvelukeskuksen johtajan esittely

11

Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelma 2021 – 2025

Vuoden 2020 kirkolliskokous päätti sivistysvaliokunnan mietinnön mukaisesti tavoite- ja toimintasuunnitelman vuosille 2021-2025 seuraavassa muodossa:

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään” (Joh. 15:5).

MISSIO:

Suomen ortodoksinen kirkko on ylösnousseen Kristuksen kirkko. Sen tehtävänä on julistaa ilosanomaa Kristuksesta, johdattaa pelastukseen ja kutsua kantamaan vastuuta koko luomakunnasta.

VISIO:

Kutsuva, kasvava ja kukoistava Kristuksen kirkko.

ARVOT:

Lähimmäisenrakkaus, avoimuus ja vastuullisuus.

Tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla visio saavutetaan:

KUTSUVA KIRKKO

"Palvelkaa toisianne rakkaudessa" (Gal. 5:13).

1. Turvataan korkeatasoinen jumalanpalveluselämä kaikissa seurakunnissa.
2. Vahvistetaan püispojen ja pappien tehtävää opettajina ja hengellisinä ohjaajina ihmisten Jumala-suhteen ja Kristukseen sitoutumisen lujittamiseksi.
3. Lisätään etsivää diakoniatyötä ja laaditaan ohjelma seurakuntaan liittyvien sitouttamiseksi aktiiviseen toimintaan.
4. Lisätään luottamushenkilöiden, seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja saavuttamiseksi.

KUKOISTAVA KIRKKO

"Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä" (Room. 12:12).

1. Luodaan yhteiset toimintamallit kirkon koko henkilöstön hyvinvoinnin, avoimen kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien sekä jatkuvan oppimisen edistämiseksi.
2. Huolehditaan kirkon kulttuuriperinnöstä ja elävästä traditiosta.
3. Toimitaan esimerkkinä ympäristönsuojelussa ja kestäväen kehityksen edistämiseksi.
4. Edistetään määrätietoisesti hallinnon rakenteellista muutosta kirkon toiminnan ja talouden pitkäjänteiseksi turvaamiseksi. Edistetään kanonisen ja maallisen oikeuden yhteensovittamista.

Kutsuva ja kukoistava kirkko on kasvava kirkko, joka toimii ekumeenisesti ympäröivässä yhteiskunnassa.

"Vain tämän voin sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä" (Fil. 3:13).

Esitys:

Kirkollishallitus keskustelee hyväksytyen tavoite- ja toimintasuunnitelman sisällöstä ja linjaa konkreettisesti toiminnan suuntaviivat kirkon hallinnon kaikilla tasoilla siten, että päätös voidaan panna seurakunnissa täytäntöön hippakuntien püispojen ohjauksen ja ohjeiden mukaisesti. Kirkollishallitus päättää käydyn keskustelun perusteella laadittavan esityksen pohjalta asiasta seuraavassa istunnossa.

Päätös:

Kirkollishallitus haluaa painottaa neljää seuraavaa painopistealuetta:

- seurakuntien vuosisuunnitelmissa on otettava kantaa kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutukseen.
- seurakuntien toiminnassa yhdistymisten jälkeen on kiinnitettävä erityistä huomiota pyhäkkökeskeisyyteen.
- seurakuntien passiiviset jäsenet on saatava aktivoitua mukaan seurakuntaelämään.
- seurakuntien toiminnassa on kiinnitettävä huomiota eroaviin seurakunnan jäseniin.

***

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

12

Kirkkopäivät 2023 työryhmän muutettu esitys kirkkopäivistä

Kirkkopäivä 2023 -työryhmä pyytää muutosta 9.6.2021 tehtyyn päätökseen koskien kirkkopäivien järjestelyjä ja vuoden 2021 kirkolliskokouksen vahvistamien määrärahojen käyttöä.

Piispainkokous päätti 18.2.2020 kirkkopäivien järjestäjätahoksi PSHV:n, Filantropian ja ONL:n. Vetovastuuta hoitaa ONL kirkollishallituksen tuella. Työryhmä kuuli eri tahoja. Kirkollishallitus päätti istunnossaan 9.6.2021 juhraliturgian järjestämisestä Helsingissä, jossa vastuutahona on Helsingin ortodoksinen hiippakunta. Juhlapäivän fokuksessa on Tomos-asiakirja. Tampereella järjestettäisiin varsinaiset kirkkopäivät, joiden päätteemana olisi sosiaalietäinen asiakirja ”Maailman elämän edestä – elämä arjessa ortodoksina”. Kirkkopäivien budjetiksi esitettiin 45 000 euroa vuodelle 2022 ja 95 000 euroa vuodelle 2023. Marraskuussa 2021 kirkolliskokous myönsi budjettiin 45 000 euron määrärahan vuodelle 2022 ja saman summan vuodelle 2023.

Järjestöt ymmärtävät kirkon taloustilanteen realiteetit ja esittivät yhdeksi mahdollisuudeksi kirkkopäivien Tampereelle aiotun tapahtuman korvaamista uudenaikaisin järjestelyin. Kollegio jätti asian pöydälle ja pyysi uutta esitystä työryhmältä (KH 18.1.2022).

Työryhmä jätti uuden esityksen Ukrainan sodan puhjettua. **Liite 12.**

- A. Tapahtuma perutaan kokonaan ja taloustuki ohjataan esim. diakoniaan (pakolaisvirrat ja poikkeusolot).
- B. Kirkkopäivät järjestetään hajautetusti uudella tavalla.
- C. Pienimuotoinen tapahtuma Tampereella.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkkopäivien 2023 Helsingin osuus hoidetaan ennalta sovitun päätöksen mukaisesti. Helsingin Tomos-juhlaan liitetään koko kansalle yhteinen kahvitilaisuus (Krypta ja kirkon piha).

Tampereella järjestettävistä kirkkopäivistä luovutaan kokonaan ja 2022 varatut 45 000 euroa kohdennetaan seurakuntien diakoniatyöhön.

Perustelut:

Kirkkopäivien järjestelyssä on monia hankaluuksia. Vuoden 2021 kirkolliskokous leikkasi kirkkopäiväbudjettia, Tampereen seurakunta eikä Oulun hiippakunta kykene irrottamaan henkilöstöresurssia järjestelyihin, Ukrainan sodan vuoksi Filantropian Suomessa toimiva henkilö, on sidottu avustustyöhön kriisitilanteen vuoksi. Kirkkopäivienkaltaiset isot tapahtumat vaativat ammattitaitoisen ihmisen paneutumista lainsäädännöstä johtuvien määräysten vuoksi. Ortodoksisella Nuorten liitolla on vain kaksi päätoimista työntekijää, joiden vastuulla on kirkon yhteistyösopimuksen mukaiset tehtävät ja liiton oma toiminta. Kirkkopäivien järjestäminen tässä henkilöstötilanteessa aiheuttaisi suuria hankaluuksia hoitaa varsinaisen tehtävän mukaiset asiat.

Ukrainan kriisi tulee jatkumaan useita vuosia. Akuutin kriisitilanteen jälkeen seurakunnat saavat kantaakseen ukrainalaisten hengellistä ja aineellista hätää. Valtaosa ukrainalaisista on ortodoksisen kirkon jäseniä.

Päätös:

Esityksen mukaan, mutta vapautuvat varat kohdennetaan hengelliseen kriisiapuun.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

13

Tarja Hakalan ym. henkilöiden oikaisuvaatimus koskien Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan seurakunnan neuvoston päätöstä 3.12.2021 § 75

Vaatimukset:

Seurakunnan neuvoston päätös on kumottava ja asia on palautettava seurakunnan neuvostolle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut:

Seurakunnan neuvosto on kokouksessaan 29.10.2021 päättänyt uuden kirkkoherran työsopimuksen laatimisesta ja määritellyt kirkkoherran palkan keskustelematta asiasta hippakunnan piispan kanssa. Piispa on lähettänyt seurakunnalle 18.11.2021 päivätyn kirjeen, joka on merkitty 3.12.2021 pidetyssä seurakunnan neuvoston kokouksessa tiedoksi.

Metropoliitta Arsenia ei ole kuultu seurakunnan neuvostossa ennen kirkkoherran palkkauksesta päättämistä ja hänen kirjeensä on merkitty tiedoksi ilman kirjeessä esille tuotujen asioiden käsittelemistä. Näiltä osin asiassa on tapahtunut menettelytapavirhe. **Liite 203 a.**

Lausunto:

Seurakunnan neuvosto on antanut asiassa 21.1.2022 päivätyn lausunnon, jossa katsotaan, että kirkkoherran työsopimusta ja palkkausta koskeva asia on ratkaistu 29.10.2021 § 64 pidetyssä seurakunnan neuvoston kokouksessa ja kirkkoherran työsopimus on tullut voimaan 1.11.2021. Päätös kuuluu seurakunnan neuvoston toimivaltaan ja se on lainvoimainen. **Liite 203 b.**

Vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat antaneet 8.2.2022 päivätyn vastineen, jossa katsotaan, että alkuperäisessä päätöksessä 29.10.2021 olevien menettelytapavirheiden vuoksi asia olisi pitänyt ottaa uudelleen käsiteltäväksi, eikä vain merkitä tiedoksi. Oikaisuvaatimuksesta ilmenevät vaatimukset ja niiden perusteet uudistetaan. **Liite 203 c.**

Esitys:

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut:

Seurakunnan neuvosto on 29.10.2021 § 64 kokouksessaan päättänyt kirkkoherran työsopimuksesta ja palkkauksen perusteista. Työsopimus on tullut voimaan 1.11.2021 ja päätös on lainvoimainen. Seurakunnan neuvoston toimivaltaan kuuluu OrtL:n 59 §:n ja Kj 94 §:n mukaisesti päättää seurakunnan työntekijöiden työsuhteista ja niiden perusteista. Päätöksen teon jälkeen saapunut hippakunnan piispan kirje on merkitty tiedoksi asianmukaisesti. Tehty päätös ei ole lain tai kirkkojärjestyksen säännösten vastainen ja sen vuoksi ei ole edellytyksiä päätöksen kumoamiseen ja asian palauttamiseen seurakunnan neuvostolle.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

14

Markus Hapon ja Pirkko Kivistön oikaisuvaatimus koskien Tampereen ortodoksisen seurakunnan seurakunnan neuvoston päätöstä 20.12.2021

§ 7

Vaatimukset:

Seurakunnan neuvoston päätös on kumottava ja asia on palautettava seurakunnan neuvostolle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut:

Seurakunnan neuvosto on kokouksessaan 20.12.2021 päättänyt valita kasvatustyöntekijän ja valinta on tehty suljetulla lippuäänestyksellä. Kokoukseen etäyhteydellä osallistuneet oikaisuvaatimuksentekijät eivät ole voineet osallistua työntekijän valintaan ja sen vuoksi päätös on kumottava. **Liite 204 a.**

Lausunto:

Seurakunnan neuvosto on antanut asiassa 8.2.2022 päivätyn lausunnon, jossa katsotaan, että kirkkoherran lähettämässä kokouskutsussa on mainittu hakijoiden haastattelusta sekä siitä, että kokoukseen tulisi osallistua paikan päällä. Kokouksessa on tehty päätös vaalin toimittamisesta suljettuna lippuäänestyksenä ja siihen ovat osallistuneet kokouksessa läsnä olleet edustajat. Lausunnossa katsotaan, että vaalissa ei ole tapahtunut menettelytapavirhettä, eikä päätöstä pidä kumota. **Liite 204 b.**

Vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijöiltä ei ole katsottu tarpeelliseksi pyytää vastinetta asiassa.

Esitys:

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut:

Kirkkoherran lähettämässä kokouskutsussa on mainittu, että kokouksessa haastatellaan kasvatustyöntekijän tointa hakeneet henkilöt ja mahdollisen henkilövaalin takia kokoukseen tulisi osallistua paikan päällä. Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat osallistuneet kokoukseen Teams etäyhteydellä ja suljetussa lippuäänestyksessä etäyhteydellä osallistuvat toimielimen jäsenet eivät voi osallistua äänestykseen, ellei sähköistä etäyhteyttä ole järjestetty siten, että vaalivalaisuus voidaan etäyhteydellä äänestettäessä turvata.

Seurakunnan neuvoston kokous on järjestetty lähikokouksena kokouskutsussa mainituin kehotuksin osallistua kokoukseen paikan päällä. Henkilövaalissa suoritettua suljetussa lippuäänestyksessä siihen ovat voineet osallistua vain kokouksessa läsnäolleet edustajat ja tämän vuoksi vaalin toimittamisessa ei ole tapahtunut virhettä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

15

Kirkkoherra Markku Salmisen ja pastori Jonas Bergenstadin oikaisuvaatimukset Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 10.2.2022 § 6 ja § 7 päätöksistä sekä vaatimus päätösten täytäntöönpanokiellosta

Esteellisyys: Markku Salminen

Vaatimukset:

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra ja kirkkoherran sijainen ovat tehneet oikaisuvaatimuksen seurakunnanvaltuuston 10.2.2022 § 6 ja § 7 tekemistä päätöksistä ja vaatineet päätösten kumoamista, koska päätökset ovat OrtL:n 39 §:n ja Kj 63 §:n vastaisia.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan myös päätösten täytäntöönpanon kieltämistä siihen saakka, kunnes kirkollishallitus on ratkaissut asian. **Liitteet 205 a-c.**

Esitys:

Kirkollishallitus kieltää Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 10.2.2022 § 6 ja § 7 tekemien päätösten täytäntöönpanon siihen saakka, kunnes kirkollishallitus on ratkaissut asian. Päätökseen ei voi erikseen hakea muutosta valittamalla OrtL:n 101 §:n mukaisesti.

Perustelut:

Kirkollishallitus voi kieltää oikaisuvaatimuksen kohteena olevien päätösten täytäntöönpanon OrtL:n 105 §:n mukaisesti. Päätökseen ei voi hakea erikseen muutosta, vaan muutosta voi hakea valittamalla hallinto-oikeuteen pääasian ratkaisun yhteydessä. Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätökset ovat säännösten vastaisia ja seurakunnanvaltuusto on ylittänyt toimivaltansa ja tämän vuoksi päätösten täytäntöönpano kielletään toistaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Markku Salminen ei osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

***

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

16

Johannes Mureen rahaston apuraha

Johannes Mureen rahastosta on jaossa 7 000 euroa lahjakkaille kirkon toimeen opiskeleville tai Suomen Asutuseuron toimintaan ja asutustoimintaa koskevaan tutkimukseen. Määräaikaan 4.3.2022 mennessä tuli viisi hakemusta.

Määräaikaan saapuneet hakemukset:

1. **Teologian yo Anni Alanko**, suorittaa teologian maisterin tutkintoa kirkkomusiikin koulutusohjelmassa ja hakee 2 000 euron avustusta, suosittelijoina Petri Nykänen, Elia Pietarinen ja isä Stefan Holm
2. **Kanttori Sari Ahponen**, suorittaa teologian maisterin tutkintoa kirkkomusiikin koulutusohjelmassa ja hakee 700 euron avustusta Sibeliuksen nuotinnosohjelman hankintaan; suosittelijana Varvara Merras-Häyrynen ja Petri Nykänen.
3. **Sosionomi Miika Immonen**, suorittaa teologian maisterin tutkintoa käytännöllisen teologian koulutusohjelmassa ja hakee 1000 euron avustusta, suosittelijana Pekka Metso.
4. **Kanttori Tarja Vainio**, suorittaa teologian maisterin tutkintoa kirkkomusiikin koulutusohjelmassa ja hakee 2 000 euron avustusta opintoihin liittyviin hankintoihin; suosittelijoina isä Stefan Holm ja Petri Nykänen.
5. **Asutusmuseosäätiö** hakee 2 000 euron apurahaa Suomen Asutusmuseotoiminnan ylläpitämiseen, digiprojektin loppuunsaattamiseen, ja museonhoitajan palkkaukseen.

Esitys:

Anni Alanko 1 650 euroa

Sari Ahponen 700 euroa.

Miika Immonen 1 000 euroa.

Tarja Vainio 1 650 euroa.

Asutusmuseosäätiö 2 000 euroa.

Perustelut:

Kaikki hakijat täyttävät hakuehdot. Kirkkomuusikkojen työväliseisiin liittyvät menot (esim. pianon viritys, nuotisto-ohjelmat) ovat välttämättömiä tämän päivän koulutuksessa ja työelämässä. Immonen käyttää apurahansa pro gradu-aineiston keruuseen liittyviin kustannuksiin (esim. matkakustannukset).

Lapinlahdella toimiva Asutusmuseo on opintorahaston perustaneen Mureen sisarusten kodin rakennuksista ja esineistöstä koottu perinнемuseo.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Perustelut:

Kaikki hakijat täyttävät hakuehdot ja avustukset päätettiin myöntää opintoavustuksina.

***

Kirkkopalvelun koordinaattorin esittely

17

Koulutustoimikunnan jäsenet

Vuoden 2021 kirkolliskokouksen päätöksen mukaan kirkolle tulee nimetä koulutustoimikunta, joka rakentaa yhtenäisen omien opintojen kokonaisuuden sekä täydennyskoulutusohjelman kaikille kirkon työntekijöille. Koulutustoimikuntaan tulisi nimetä työnantajan, työntekijöiden, kirkollisen ja kirkon ulkopuolisen koulutuksen järjestäjien edustajat sekä mahdollisesti joitakin seurakuntalaisten ääntä

edustavia asiantuntijajäseniä. Kirkon piirissä järjestetään runsaasti erilaista lyhytkestoista koulutusta. Koulutusta antavat järjestöt, hiippakunnat, seurakunnat, kirkon palvelukeskus ja Valamon opisto.

Vuoden 2014 kirkolliskokous hyväksyi kirkon koulutuksen asiantuntijaryhmän loppuraportin kirkon henkilöstön koulutuksesta. Raportin mukaan koulutuksen piiriin kuuluvat kaikki kirkon työntekijät ja niiden tarkoituksena on työntekijöiden ammatillisen osaamisen parantaminen. Uutena osa-alueena raportissa oli vaatimus toimeen edellyttävistä kirkon omista opinnoista (vert. pastoraalitutkinto). Tämä edellytti muutosta kelpoisuuskriteereissä. Kirkollishallitus päätti istunnossa 9.9.2016, että kirkon omia opintoja edellytetään kaikilta hengellisen työntekijöiltä ja kirkkomuusikoilta, jotka ovat aloittaneet opintonsa 1.8.2016. Näiden opintojen opintosuunnitelman sisältö on valmiina, mutta se vaatii tarkistuksia, johon vaikuttaa esim. yliopiston opintosuunnitelman uudistaminen. Osa opinnoista on tehty jo verkkoalustalle ja osa niistä vaatii jo päivitystä. Kirkko hankki vuonna 2022 uuden Vuolearning-verkkoalustan opinnoille. Uusille teologian maistereille tarkoitettuja opintoja voivat suorittaa myös jo toimessa olevat henkilöt tarpeen mukaan.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus nimeää koulutustyöryhmään **kirkkoherra Markku Salminen, kanttori Eija Honkaselän, pastori Jaso Pössin, rehtori Sirpa Korialan, yliopisto-opettaja Teemu Toivosen, sosiaalineuvos Elina Palolan ja kirkkopalvelujen koordinaattori Sirpa Okulovin**. Työryhmä tekee esityksiä hengellisen työntekijöiden koulutusohjelmaksi ja kartoittaa mitkä yliopiston tarjoamat opinnot voidaan katsoa osaksi pakollisia kirkon omia opintoja (uudet teologian maisterit).

Työryhmä voi esittää opintoja, jotka koskevat kaikkia työntekijöitä ja niin kutsuttuja oto-pappeja ja kanttoreita. Työryhmä suunnittelee opintojen seurantajärjestelmää ja valtakunnallisen koulutuskalenterin totuttamista. Työryhmällä ei ole koulutuksen järjestämisen velvoitetta. Koulutustyöryhmä toimikausi on sama kuin kirkolliskokouksen toimikausi. Työryhmän tulee jättää väliraportti syyskuussa 2022.

Perustelut:

Kirkon pakollisten opintojen (vuoden 2016 jälkeen valmistuneet papit ja kanttorit) opetussuunnitelma on laadittu ja sitä on päivitetty lähinnä painotuksien osalta. Palvelukeskuksen resurssien ja opiskelijoiden valmistumisen hitaudesta johtuen pakollisten opintojen tarjontaa on lykätty. Kirkon omien opintojen hallintokoulutusta on järjestetty vuonna 2021.

Koulutustyöryhmä ei voi suunnitella kaikkia opintoja. Kaikkea henkilöstön täsmäkoulutusta ei voi ohjata koulutustyöryhmä. Esimerkkinä lainsäädäntö- ja tietoturva-asiat, työturvallisuus, taloushallinto, arkistonhoito, nuorisotyö, diakonia-toiminta ja kirkon isäntien tehtäviin liittyvät asiat. Näistä koulutuksista vastaavat esimiehet ja/tai erilliset vastuuhenkilöt kuten kirkon tietosuojavastaava. Opetuksen järjestäminen ja koordinointi helpottuu, mikäli luodaan seurantajärjestelmä opinnoille. Kirkon omille verkkosivuille tarvitaan sähköinen koulutuskalenteri, josta ilmenisi kaikki ortodoksisen kirkon piirissä järjestettävät koulutukset.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

***

Taluspäällikön esittely

18

Suomen ortodoksisen kirkon varautuminen Ukrainan sodan aiheuttamiin taloudellisiin ja henkisiin vaikutuksiin

Ukrainan sodalla on monenlaisia vaikutuksia ihmisten elämään. Pakolais- ja diakoniatyön sekä henkiseen kriisinhallintaan liittyvän työn odotetaan merkittävästi kasvavan myös Suomessa.

Nopealla aikavälillä pankkipakotteet voivat vaikuttaa ihmisten arkeen, jos maksuvälineet eivät toimi ja esimerkiksi ruokaostosten tekeminen estyy. Pankkipakotteilla on vaikutuksia Suomessa asuviin venäläisiin, esimerkiksi yliopistoissamme opiskelee noin 7000 venäläistä ja 600 ukrainalaista opiskelijaa.

Kaikissa Suomen ortodoksisissa seurakunnissa on henkilöstöä ja vapaaehtoisia, joilla on venäjänkielen- ja ukrainan kielen taitoa. Suomen ortodoksiset seurakunnat kattavat koko Suomen valtakunnan alueen.

Seurakunnilla on merkittävää osaamista diakoniatyössä, mutta seurakuntien omat diakoniatyöhön varatut resurssit ovat rajalliset. Konfliktin pitkittyessä uhrien määrä lisääntyy ja myös henkisen avun tarve kasvaa. Ukrainan väestöstä merkittävä osa on ortodokseja. Suomen ortodoksinen kirkko pystyy palvelemaan heitä sielunhoidollisissa asioissa. Suomessa kausitöitä tehneillä ukrainalaisilla on tuttavuuksia eri puolilla Suomea ja osalle heistä kirkolliset yhteydet ovat tuttuja entuudestaan.

Sota voi vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi ruuan ja energian hintoihin ja lisätä auttamisen tarvetta pidemmällä aika välillä koko valtakunnassamme. Sodalla on pitkät ja kauaskantoiset vaikutukset.

Esitys:

Suomen ortodoksinen kirkko varautuu tukemaan seurakuntiaan taloudellisesti sekä antamaan organisointi- ja ohjausapua Ukrainan sodan aiheuttamassa mahdollisessa pakolais- ja avustustyössä sekä henkisessä kriisinhallinnassa.

Kirkollishallitus lahjoittaa 10 000 euroa Filantropialle Ukrainan sodan ja konfliktien uhrien auttamiseen.

Kirkkopäiviin vuodelle 2022 varattu avustus 45 000 euroa voidaan kohdentaa ortodoksisten seurakuntien diakoniatyöhön. Kirkollishallituksen huhtikuun kokouksessa talousarvioon varattujen avustusten kohdentamista ja diakonia avustusten tarvetta arvioidaan uudelleen.

Perustelut:

Kirkon ja seurakuntien perustehtäviin kuuluu ihmisten auttaminen sekä hengellisissä että aineellisissa kriiseissä.

Päätös:

Suomen ortodoksinen kirkko varautuu tukemaan seurakuntiaan taloudellisesti sekä antamaan organisointi- ja ohjausapua Ukrainan sodan aiheuttamassa mahdollisessa pakolais- ja avustustyössä sekä henkisessä kriisinhallinnassa.

Kirkollishallitus lahjoittaa 10 000 euroa Filantropialle Ukrainan sodan ja konfliktien uhrien auttamiseen.

Kirkkopäiviin vuodelle 2022 varattu avustus 45 000 euroa voidaan kohdentaa hengelliseen kriisityöhön.

***

Taluspäällikön esittely

19

Seurakuntien avustaminen Ukrainan sodan aiheuttamissa kriisitilanteissa

Esitys:

Kirkollishallitus myöntää arkkipiispa Leolle ja palvelukeskuksen johtajalle Jari Rönkölle oikeuden hyväksyä hallintopäätöksellä seurakunnalle myönnettävä diakonia-avustus enintään 20 000 euroa. Oikeus avustuksen myöntämiseen on voimassa 31.12.2022 asti. Avustusta voidaan myöntää seurakunnan alueelle saapuneiden pakolaisten auttamiseen sekä kasvaneeseen diakoniatoiminnan tarpeeseen. Avustusesitykset valmistellaan diakonian ja talouden asiantuntijoiden toimesta. Avustusesitykset lähetetään ennen päätöksen tekoa hiippakunnan piispalle kuulemista varten. Myönnetty avustukset tuodaan tiedoksi seuraavaan kirkollishallituksen istuntoon.

Perustelut:

Diakonian tarpeen ennustaminen on tällä hetkellä hankalaa ja muutokset seurakuntien alueilla voivat tapahtua nopeasti. Vakiintuneen käytännön mukaan hallintopäätöksen nojalla on talousarvion puitteissa pystytty myöntämään enintään 5 000 euron suuruisia avustuksia. Kriisitilanteessa apua tarvitaan nopeasti ja avuntarve voi olla paikallisesti suuri. Ortodoksisten seurakuntien omat diakonia varat ovat hyvin rajalliset.

Päätös:

Esittelijä veti esityksensä pois.

***

Huomionosoitukset

20

Arkkipiispa Leon myöntämä siunauskirja:

26.1.2022

Marketta Penttinen

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Tiedoksi

21

1. Valtionapupäätös 2022. **Liite 21 a.**
2. TES-muutokset 2022-2023. **Liite 21 b.**

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Pöytäkirjan tarkastajat

22

Esitys:

Pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Elia ja Matti Tolvanen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Elia

Matti Tolvanen

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jari Rantala

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 15.3.2022 pöytäkirja on tarkastettu sähköpostilla 16.3.2022 ja todettu se kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon nettisivuille 16.3.2022 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.